

R. Christiansen: Saa vil jeg kunne stemme for Ændringsforslag Nr. 16, idet jeg gaar ud fra, at ingen nye Bygninger, i alt Fald paa Landet, vil komme til at indeholde mindre. Jeg ved ikke, hvorledes det forholder sig i Byerne. Men jeg har ofte hørt, at det navnlig her i København tidt er vanskeligt for Folk, der gerne vil give Tyendet et godt Kammer, at finde en Lejlighed, hvor der er et forsvarligt Værelse til Tyendet. Jeg mener derfor, at det netop af Hensyn til de større Byer, maaske ogsaa de mindre, men altsaa væsentligt af Hensyn til Byerne, kunde være rigtig at vedtage dette Ændringsforslag.

Ligesom det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen) mener jeg, at det Ændringsforslag, som stilles under Nr. 18 til § 14 af et større Mindretal, er en saa absolut Forbedring, at jeg gerne stemmer for det og haaber, at mine Meningsfæller gør det samme. — Ved Ændringsforslag Nr. 23 til § 15 er den Sum, for hvilken Husbonden er forpligtet til at brandforsikre Tyendets Ejendele, sat op fra 200 Kr. til 300 Kr. Det finder jeg slet ikke er for meget, dog vel at mærke under Forudsætning af, at Tyendet ejer Inventar og Klæder til den Værdi; thi det er sandelig ikke alt Tyende, der gør det; de, der f. Eks. kommer spadserende paa Landevejen med deres Vadsæk og ikke har andet, end hvad de fører med sig i den, har i Regelen ikke Ejendele til saa stor Værdi. Jeg kan stemme for Ændringsforslaget, idet jeg haaber, at der vil ske den fornødne Tilføjelse om, at det er en Forudsætning, at Tyendet virkelig har Ejendele til en Værdi som her nævnt.

Saa er der et Ændringsforslag, ligeledes af et Mindretal, under Nr. 8 til § 9 om, at et frugtsommeligt Tyende, der skal indgaa Ægteskab, faar Lov til at afbryde sit Tjenesteforhold med 15 Dages Varsel. Jeg kunde stemme for dette Ændringsforslag, naar Fristen blot var lidt længere, thi jeg siger som det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen), at ingen human Husbond vilde nægte Tyendet at forlade Tjenesten under saadanne Forhold. Men jeg mener rigtignok, at et saadant kvindeligt Tyende maa forudse den Begivenhed mere end 15 Dage i Forvejen, saa det var ingenlunde urimeligt at forlange en Maanedes Varsel. Naar hun kender sine Omstændigheder og agter at gifte sig, maa hun kunne sige til mindst en Maaned i Forvejen, og der er ingen Grund til, at hun skal kunne holde den Sag hemmelig for Husbonden og mulig berede ham

Vanskeligheder ved at faa Tjenesten erstattet med en anden. Det er i det hele taget ofte vanskeligt, navnlig paa Landet, at faa kvindeligt Tyende. Jeg vil derfor under Forudsætning af, at der indføres den Forandring, at de 15 Dage sættes til en Maaned, anbefale i alt Fald til tredie Behandling at stemme for dette Ændringsforslag; men som det er nu, mener jeg, at Fristen er for kort, og derfor kan jeg ikke anbefale at stemme for det, saaledes som det foreligger.

J. Sørensen: Jeg vil gerne knytte et Par Bemærkninger til Lovforslagets § 13 og de Ændringer, der er foreslaaede til denne Paragraf. Jeg finder den Ændring, som Mindretallet under Nr. 1 har foreslaaet om, at denne Paragraf bør udgaa, saglig set rigtig. Jeg tror i Virkeligheden, ingen vil have særlig Gavn af faste Lovbestemmelser om Boligens Indretning. De større Gaarde vil ikke have saa vanskeligt ved at opfylde dem; men det vil falde meget vanskeligere paa mindre Ejendomme, hvor Boligforholdene er og ogsaa i Fremtiden let bliver noget mere indskrænkede, medens ellers Tyendeforholdene paa de mindre Ejendomme kan være ganske udmærkede, maaske meget bedre end paa den Gaard, hvor man har Værelserne i den lovbefalede Orden. Der er f. Eks. en Bestemmelse som denne, at Tyendets Værelse ikke maa vende ud imod Møddingen. De fleste Landmænd betragter Møddingen med Velvillie; man siger, at Møddingen er Landmandens Guldgrube, og i alt Fald i Jylland er den ofte meget velplejet og velholdt. Og vi har den tidt liggende inde i Gaarden; det er f. Eks. Tilfældet hos mig; men der er det saa heldigt, at det kun er mine Vinduer, der vender ud til Møddingen, medens Tyendets Vinduer vender bort fra den. Jeg kan altsaa ikke rammes af Bestemmelsen i § 13, som for øvrigt ogsaa kun gælder nye Bygninger. Jeg ser, at det radikale Mindretal, det ærede Medlem fra Kerteminde (Eduard Larsen), det ærede Medlem fra Køge (Mads Larsen) og det ærede Medlem fra Viborg Amts 1ste Valgkreds (Hans Nielsen), beklager sig meget over, at Mindretallet under Nr. 1 foreslaar, at § 13 skal udgaa. Jeg forstaar ikke denne Beklagelse; jeg ved, at ogsaa de radikale Landmænd holder af deres Mødding. Og hvad skal man gøre ved den? Lægger man den udenfor Gaarden, vil Tyendets Værelser som oftest vende ud til Møddingen; lægger man den inde i Gaarden, vil som oftest Husbondens Vinduer